

بسمه تعالی

معاونت آموزشی

شورای عالی آموزش مجازی

شیوه‌نامه اجرایی ارائه دروس رشته‌های گروه علوم پزشکی به صورت ترکیبی

مقدمه: با توجه به اقداماتی که تاکنون برای توسعه زیرساخت‌ها و الزامات آموزش مجازی صورت گرفته، ارائه دروس به صورت ترکیبی (Blended) با کیفیت قابل قبول و در سطح کلیه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور میسر است. در این شیوه‌نامه با توجه به لزوم استفاده از آموزش مجازی به عنوان روش تدریس مکمل در آموزش‌های حضوری به منظور ارتقای کیفیت فرایند یاددهی-یادگیری، اقدامات لازم برای ارائه دروس به صورت ترکیبی تبیین شده است. این اقدامات در قالب دسته‌بندی زیر ارائه شده‌اند:

۱. تناسب با اسناد یا آئین نامه های بالادستی در حوزه یادگیری ترکیبی

۲. طراحی آموزشی و آرایه درس به صورت ترکیبی

۳. آماده سازی محتواها و منابع آموزشی

۴. ارزشیابی درس آرایه شده به صورت ترکیبی

تعریف: یادگیری ترکیبی یک رویکرد به تدریس است که در آن ادغام آموزش مجازی و فرصت‌های تعاملی تعاملی برخط بین دانشجو و استاد با روش‌های آموزش حضوری (چهره به چهره) موجب تقویت یادگیری و رضایت دانشجویان شده و در صورت طراحی صحیح می‌تواند موجب ارتقای کیفیت آموزش شود.

ماده ۱. تناسب با اسناد یا آیین‌نامه‌های بالادستی در حوزه یادگیری ترکیبی

۱-۱- آیین‌نامه آموزش ترکیبی (پیوست شماره ۱) مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی باید به عنوان سند بالادستی مبنای کل کار قرار گیرد. لازم ذکر است این آیین‌نامه در شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۲/۹ برای دانشجویان دوره های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مصوب شده و در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶ به دانشجویان مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی (Ph.D) تسری یافته است.

ماده ۲. طراحی آموزشی و ارائه درس ترکیبی

۱-۲- کلیه اعضای هیات علمی برای ارائه درس خود به صورت مجازی باید ابتدا فرم طرح دوره برای آماده‌سازی دروس به صورت ترکیبی یا مجازی را تکمیل نمایند. دانشگاه‌ها می‌توانند فرم مصوب شورای عالی آموزش مجازی (پیوست شماره ۲) را مبنا قرار داده و در صورت لزوم متناسب با نیازهای خود و نوع دروس مختلف بازبینی نمایند.

تبصره ۱: دانشگاه‌ها و اعضای هیات علمی می‌توانند برای طراحی آموزشی اثربخش از راهنمای طراحی آموزشی محتواهای الکترونیکی مصوب شورای عالی آموزش مجازی (پیوست شماره ۳) کمک بگیرند.

۲-۲- دانشگاه باید برنامه‌ای مشخص برای توانمندسازی اعضای هیات علمی در زمینه طراحی آموزشی اثربخش برای تدریس ترکیبی داشته باشد.

۲-۳- در هر دانشگاه فرایندی برای بررسی طرح دوره‌ها در سطح دانشگاه/دانشکده یا گروه آموزشی به طور مشخص تعریف شود. این فرایند باید در شورای آموزشی دانشگاه تصویب شده باشد و بسته به شرایط دانشگاه، در آن دانشکده مجازی دانشگاه (در صورت وجود)، مرکز آموزش مجازی دانشگاه (در صورت وجود) و/یا مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی نقش داشته باشند.

۲-۴- بخش مجازی دروس باید به صورت غیرهمزمان در سامانه LMS (مانند نوید) بارگذاری شود و مدرسان می‌توانند بر اساس طرح درس قسمت‌هایی را نیز به صورت همزمان (کلاس مجازی) ارائه کنند.

۲-۵- کلیه اعضای هیات علمی موظفند در ارائه دروس به صورت ترکیبی الزامات تدریس دروس به صورت مجازی مصوب شورای عالی آموزش مجازی (پیوست شماره ۴) را رعایت کنند.

ماده ۳. آماده سازی محتواها و منابع آموزشی

۱-۳- اعضای هیات علمی ارائه کننده دروس به صورت ترکیبی باید بر اساس نوع درس، مقطع دانشجویان و طرح درس مصوب شده، محتواها و منابع درس را از بین منابع موجود انتخاب یا در صورت لزوم تهیه و در سامانه LMS بارگذاری نمایند. این محتواها می‌تواند شامل معرفی مشخصات کتاب مرجع، یا طیفی از محتواهای الکترونیکی مانند فایل یا لینک کتاب الکترونیکی، فایل یا لینک مقاله، جزوه، پادکست صوتی، صدای همزمان شدن با اسلاید و مولتی مدیا باشد و در تهیه آنها باید امکانات دسترسی دانشجویان (مانند حجم مناسب فایل و ...) مدنظر قرار گیرد.

تبصره ۱: اعضای هیات علمی می‌توانند در صورت صلاحدید برای تمام یا بخشی از درس خود، به جای تولید محتوای جدید از محتواهای موجود در سامانه‌هایی مانند موکس ملی آرمان (arman.vums.ac.ir) استفاده کنند.

۳-۲- در صورت تولید محتوای الکترونیکی چند رسانه‌ای باید استانداردهای محتواهای الکترونیکی (پیوست ۵) مصوب شورای عالی آموزش مجازی رعایت شود.

۳-۳- در محتوای الکترونیکی باید کدهای اخلاقی در محتواهای الکترونیکی (پیوست ۶) مصوب شورای عالی آموزش مجازی رعایت شود.

۳-۴- دانشگاه موظف است در حد امکان برای تولید محتواهای الکترونیکی صدای همزمان شده با اسلاید امکانات لازم (ضبط صدا، کارشناس تولید محتوا) را در اختیار اعضای هیات علمی قرار دهد.

۳-۵- دانشگاه باید برنامه مشخصی برای توانمندسازی اعضای هیات علمی در مورد الزامات تولید محتوای آموزشی داشته باشد.

ماده ۴. ارزشیابی درس‌های ترکیبی

۴-۱- دانشگاه باید ساز و کار و شیوه نامه مشخص برای ارزشیابی جامع از درس‌های ترکیبی داشته باشد که در آن ساختار روند ارزشیابی، منابع جمع‌آوری اطلاعات، ابزارهای مورد استفاده، چگونگی بازخورد به ذیصلاحان و عوامل انگیزشی و بازدارنده مشخص شده باشد و تمام جوانب یک درس ترکیبی شامل بخش‌های حضوری، مجازی غیرهمزمان و همزمان و محتواهای درس را پوشش دهد.

۴-۲- دانشگاه باید به اعضای هیات علمی که دروس خود را ترکیبی ارائه داده و بر اساس نتایج ارزشیابی جامع در طی دو نیمسال متوالی عملکرد بالاتری داشته باشند، گواهینامه مدرس الکترونیکی توانمند با اعتبار ۲ سال اعطا کرده و برای ایشان عوامل انگیزشی متناسب با شرایط و مقدمات دانشگاه فراهم کند.

شماره: ۰۷۰۲۵۰۰/۵۰۰۰/د

تاریخ: ۰۸/۰۶/۱۳۹۵

پوست: دارد.....

بسمه تعالی

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

سلام علیکم

همانطور که مستحضرید بهره‌مندی از فضای مجازی به منظور ارتقای کیفی و کمی آموزش عالی، تجربه‌ای موفق در بسیاری از کشورهای مختلف بوده است. توسعه آموزش مجازی در حوزه علوم پزشکی از جمله محورهایی است که در تدوین برنامه‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

در همین راستا دانشگاه علوم پزشکی مجازی راه‌اندازی شده و در زمینه‌های مختلف با همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور همکاری می‌نماید. این دانشگاه بستر مناسبی را برای ارائه برخی از دروس در رشته‌های علوم پزشکی به صورت مجازی فراهم آورده است.

آموزش ترکیبی (Blended Learning) که به عنوان موج دوم آموزش‌های مجازی شناخته شده از جمله روش‌هایی است که در دنیا مورد توجه قرار گرفته و آمیخته‌ای است از کلاس‌های سنتی و دوره‌های آموزش مجازی، که می‌تواند فارغ از محدودیت‌های مکانی و زمانی، هزینه‌های آموزش را کاهش داده و در نهایت موجب ارتقای عدالت در نظام آموزشی کشور گردد.

در همین راستا آیین‌نامه آموزش ترکیبی در دوره‌های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) تدوین و در شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۳/۹ مصوب گردیده است.

ضمن ارسال تصویر آیین‌نامه مذکور مقتضی است دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی متولی تربیت دوره‌های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) با همکاری دانشگاه علوم پزشکی مجازی کشور مفاد این آیین‌نامه را اجرا و گزارش اقدامات صورت گرفته در این زمینه را به این معاونت ارسال نمایند.

دکتر باقر لاریجانی
معاون آموزشی و
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

شهرک قدس : خیابان سیمای ایران ، بین فلامک و زرافشان ، ستاد مرکزی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

نمابر : ۸۸۳۶۳۹۸۳ ☎

تلفن : ۸۰-۸۸۳۶۳۵۶۰ ☎

<http://dme.behdasht.gov.ir>

صفحه الکترونیکی معاونت آموزشی: ✉

<http://www.behdasht.gov.ir>

صفحه الکترونیکی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ✉

بسمه تعالی

آیین نامه آموزش ترکیبی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)

مصوب شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۳/۹

به منظور تسهیل یادگیری و ایجاد زمینه های مناسب عدالت در فرصتهای آموزشی، استفاده از فناوری های نوین آموزش از راه دور در ترکیب با روش های آموزشی حضوری در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مجاز شناخته می شود.

ماده ۱- یادگیری ترکیبی (Blended learning) یک راهبرد آموزشی با بهره گیری از روش های آموزش چهره به چهره (Face-to-Face) (حضوری) و آموزش الکترونیکی (e-learning) (غیرحضوری) است. استفاده از این راهکار آموزشی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) باید منطبق با مقررات زیر در یک "سامانه مدیریت یادگیری" (Learning Management System-LMS) استاندارد و مورد تایید طراحی و ارائه شوند.

ماده ۲- آموزش الکترونیکی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند صرفاً دروس نظری یا آن بخش از دروس که ماهیت عملی، کارگاهی یا آموزش در عرصه، کارآموزی و کارورزی را ندارند شامل شود. ارائه دروس معارف اسلامی به صورت آموزش ترکیبی یا الکترونیکی نیز در صورت تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی بلامانع است.

تبصره- آموزش بخش نظری دروس عملی به صورت الکترونیکی، تنها در صورت برگزاری دوره عملی درس به صورت حضوری، مجاز است.

ماده ۳- حداکثر ۶۰ درصد کل ساعات آموزش از هر درس نظری پایه یا تخصصی دارای شرایط لازم در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند به شکل الکترونیکی ارائه شود. بدیهی است ویژگی های محتوای درس، از جمله نیاز به محیط چندرسانه ای برای یادگیری بهتر، میزان تمرین و تکرار لازم برای یادگیری، و حجم مطالب نظری، در تصمیم گیری برای ارائه بخشی از محتوا به صورت الکترونیکی نقش تعیین کننده خواهد داشت.

تبصره- تا چهار هفدهم ساعات درسی هر درس نظری پایه و تخصصی می تواند صرفاً با مصوبه شورای آموزشی دانشکده ذیربط (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) به صورت الکترونیکی ارائه شود. چنانچه استاد مسئول درس متقاضی ارائه حجم بیشتری از درس به صورت الکترونیکی باشد، بایستی موضوع برای اجرا در هر نیمسال تحصیلی پس از تایید در شورای آموزشی دانشکده به تصویب شورای آموزشی دانشگاه برسد.

ماده ۴- دروس عمومی و یا پیش نیاز دانشگاهی به شرط مراعات سایر مواد این آیین نامه، و با تایید شورای آموزشی دانشگاه می تواند کاملاً به صورت الکترونیکی ارائه شود. در این صورت، حفظ ارتباط استاد و دانشجو در قالب تشکیل جلسات حضوری پرسش و پاسخ، تمرین و رفع اشکال برای این دروس (حداقل ۳۰ درصد ساعات یا یکبار در ماه) در طول نیمسال تحصیلی و با بهره گیری از امکانات و روشهای یادگیری الکترونیکی (e-learning) برای پاسخگویی به سوالات دانشجویان توسط مدرس درس الزامی است.

ماده ۵- عنوان، حجم، و محتوای دروس فوق در سامانه آموزش الکترونیکی باید مشخص، و متناسب با برنامه آموزشی مصوب دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) و منابع آزمونهای جامع باشد.

ماده ۶- لازم است شناسنامه یا طرح دروس نظری پایه و تخصصی - شامل: مقررات مربوط به درس و دانشجو، مسئول (طراح و مدرسین)، هدف ها، سرفصل، ساعات و بودجه بندی عناوین درس، راهنمای مطالعه، تکالیف، روش ارزیابی پیشرفت تحصیلی و آزمون(ها)- قبل از برگزاری درس به تصویب شورای آموزشی دانشکده برسد.

تبصره ۱- تعیین روند بررسی و تایید شناسنامه یا طرح دروس عمومی دوره پزشکی عمومی بر عهده دانشگاه علوم پزشکی مجازی کشور است.

تبصره ۲- به منظور پایش و ارزشیابی برنامه های ترکیبی، لازم است دانشگاهها در ابتدای هر سال تحصیلی فهرست و مشخصات دروس پایه و تخصصی که طبق مجوز شورای آموزشی دانشکده ارائه می گردد را جهت بررسی و تایید نهایی، به دبیرخانه شورای آموزشی ذیربط (شورای آموزش پزشکی عمومی، شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی یا شورای آموزش داروسازی و تخصصی، حسب مورد) اعلام نمایند.

ماده ۷- لازم است نام اعضای هیات علمی مسئول و پاسخگوی درس قبل از شروع نیمسال تحصیلی یا چرخش(های) مربوطه بر روی پایگاه اینترنتی دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اعلام شود.

ماده ۸- برنامه زمانی درس و آزمون(ها) قبل از شروع نیمسال تحصیلی یا چرخش(های) مربوطه باید بر روی پایگاه اینترنتی دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اعلام شود.

ماده ۹- برای اطمینان از انطباق هویت پاسخ دهنده به سوالات با هویت دانشجو لازم است آزمونهای پایانی و تجمعی (Summative) بصورت حضوری انجام گیرد.

ماده ۱۰- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در درس ترکیبی بر اساس میزان مشارکت در کلاسهای حضوری، فعالیت در سامانه آموزش الکترونیکی، انجام تکالیف و پروژه های درسی و نتایج امتحانات طول درس و پایانی درس خواهد بود و استاد هر درس مرجع اصلی ارزیابی دانشجو خواهد بود. تبصره- بهتر است هر درس ترکیبی حداقل یک تکلیف زماندار داشته باشد که دانشجویان در طول نیمسال تحصیلی آن را انجام داده و به استاد مربوطه تحویل دهند. شرح تکلیف دانشجویان و زمان ارائه آن بایستی در شناسنامه درس به روشنی ذکر شده باشد.

ماده ۱۱- لازم است در پایان هر نیمسال تحصیلی، برگزاری درس از نظر: قابلیت دستیابی، سرعت، محتوا، چگونگی آزمون، توسط گروه آموزشی مورد ارزیابی قرار گیرد و نتیجه آن بر روی پایگاه اینترنتی دانشکده اعلام گردد.

تبصره- پایش و تغییر دروس فوق در سامانه آموزش الکترونیکی باید متناسب با تغییرات قانونی در برنامه آموزشی مصوب، منابع آزمونهای جامع و بازخوردهای ارزیابی پایان هر درس انجام گیرد و بر روی پایگاه اینترنتی دانشکده اعلام گردد.

ماده ۱۲- فعالیت دانشجویان در دروس ترکیبی بایستی توسط استاد مربوطه و با رهگیری در سامانه آموزش الکترونیکی انجام گیرد.

ماده ۱۳- لازم است آموزش دروس ترکیبی حداقل یکبار در هر ۵ سال و حسب ضرورت مفاد تبصره ماده ۱۱ این آیین نامه توسط دانشکده مجری دوره مورد بازنگری قرار گیرد و متناسب با نیاز نظام سلامت، شرایط بومی، درخواستها و نتایج و بازخوردهای اجرایی بر اساس الگوهای جهانی ارتقاء کیفیت گسترش یابد.

تبصره ۱- در دانشگاههایی که دارای "سامانه مدیریت یادگیری" (Learning Management System) استاندارد و مورد تایید هستند اجرای آموزش مجازی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند توسط واحد مربوطه در دانشگاه انجام گیرد و گزارش ارزشیابی جهت اعتباربخشی به دبیرخانه شورای آموزشی ذیربط (شورای آموزش پزشکی عمومی، شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی یا شورای آموزش داروسازی و تخصصی، حسب مورد) ارسال گردد.

تبصره ۲- در صورت موافقت دانشکده کلیه عملیات مدیریت سامانه آموزش الکترونیکی، تولید محتوای الکترونیکی (مطابق مصوبات شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی)، و امور فنی و رایانه ای می تواند به یکی از واحدهای آموزش الکترونیکی (از راه دور)، دانشگاهها (مانند دانشکده های مجازی Virtual Schools، گروه آموزشی مجازی یا مراکز یادگیری الکترونیکی)، یا شرکت های دانش بنیان آموزشی مورد تایید واگذار شود. بدیهی است مسئولیت علمی و آموزشی مدرس، گروه آموزشی و دانشکده قابل واگذاری نیست.

ماده ۱۴- اعضای هیات علمی متقاضی استفاده از این آیین نامه لازم است حداقل دوره ICDL و یک کارگاه آموزش الکترونیکی را در مراکز معتبر و مورد تایید گذرانیده باشند.

ماده ۱۵- سایر مقررات مربوط به استانداردها، برنامه، آیین نامه و دستورالعملهای دوره های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) در آموزش دروس مربوطه جاری خواهند بود.

این آیین نامه در ۱۵ ماده، و ۸ تبصره در شصت و سومین جلسه شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۲/۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

شماره: ۵۰۰/۴۰۶
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۴/۲۵
پست: ندارد

رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
رئیس محترم دانشگاه علوم بهداشتی و توانشی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
رئیس محترم دانشگاه شاهد
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)
معاون محترم علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی
مدیرعامل محترم سازمان انتقال خون
رئیس محترم موسسه تحقیقات واکن و سرم سازی رازی
رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
رئیس محترم مرکز آموزشی، درمانی و تحقیقاتی قلب و عروق شهید رجایی
رئیس محترم دانشگاه تربیت مدرس

باسلام؛

به استحضار می رساند موضوع "آیین نامه آموزش ترکیبی در مقاطع مختلف تحصیلی رشته های علوم پزشکی" در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۶/۳/۱۶ مطرح و بشرح ذیل مصوب گردید :

آیین نامه آموزش ترکیبی در دوره های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مصوب شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۵/۳/۹ موضوع ابلاغیه شماره ۵۰۰/۲۵۰۷/د مورخ ۹۵/۶/۸ جهت مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی (Ph.D.) نیز اجرا شود.

مراتب جهت اجراء ابلاغ می گردد.

دکتر امیر باقر لاریجانی
معاون آموزشی و
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رونوشت

مدیران و دبیران محترم حوزه معاونت جهت اطلاع و اقدام مقتضی
دبیر شهید قدس: خیابان سیمای ایران، بین فلامک و نرافشان، ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دبیر محترم شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی جهت اطلاع
واحد خدمات ماشینی جهت اطلاع و اقدام مقتضی
تلفن: ۸۰-۸۸۳۶۳۵۶۰
صفحه الکترونیکی معاونت آموزشی:
صفحه الکترونیکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:
نمبر: ۸۸۳۶۳۹۸۳
<http://dme.behdasht.gov.ir>
<http://www.behdasht.gov.ir>

شماره: ۰۷۰۲۵۰۰/۵۰۰۰/د

تاریخ: ۰۸/۰۶/۱۳۹۵

پست: داد.....

بسمه تعالی

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

سلام علیکم

همانطور که مستحضرید بهره‌مندی از فضای مجازی به منظور ارتقای کیفی و کمی آموزش عالی، تجربه‌ای موفق در بسیاری از کشورهای مختلف بوده است. توسعه آموزش مجازی در حوزه علوم پزشکی از جمله محورهایی است که در تدوین برنامه‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

در همین راستا دانشگاه علوم پزشکی مجازی راه‌اندازی شده و در زمینه‌های مختلف با همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور همکاری می‌نماید. این دانشگاه بستر مناسبی را برای ارائه برخی از دروس در رشته‌های علوم پزشکی به صورت مجازی فراهم آورده است.

آموزش ترکیبی (Blended Learning) که به عنوان موج دوم آموزش‌های مجازی شناخته شده از جمله روش‌هایی است که در دنیا مورد توجه قرار گرفته و آمیخته‌ای است از کلاس‌های سنتی و دوره‌های آموزش مجازی، که می‌تواند فارغ از محدودیت‌های مکانی و زمانی، هزینه‌های آموزش را کاهش داده و در نهایت موجب ارتقای عدالت در نظام آموزشی کشور گردد.

در همین راستا آیین‌نامه آموزش ترکیبی در دوره‌های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) تدوین و در شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۳/۹ مصوب گردیده است.

ضمن ارسال تصویر آیین‌نامه مذکور مقتضی است دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی متولی تربیت دوره‌های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) با همکاری دانشگاه علوم پزشکی مجازی کشور مفاد این آیین‌نامه را اجرا و گزارش اقدامات صورت گرفته در این زمینه را به این معاونت ارسال نمایند.

دکتر باقر لاریجانی
معاون آموزشی و
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

شهرک قدس : خیابان سیمای ایران ، بین فلامک و زرافشان ، ستاد مرکزی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

نمابر : ۸۸۳۶۳۹۸۳ ☎

تلفن : ۸۰-۸۸۳۶۳۵۶۰ ☎

<http://dme.behdasht.gov.ir> ✉

صفحه الکترونیکی معاونت آموزشی: ✉

<http://www.behdasht.gov.ir> ✉

صفحه الکترونیکی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ✉

بسمه تعالی

آیین نامه آموزش ترکیبی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)

مصوب شصت و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۳/۹

به منظور تسهیل یادگیری و ایجاد زمینه های مناسب عدالت در فرصتهای آموزشی، استفاده از فناوری های نوین آموزش از راه دور در ترکیب با روش های آموزشی حضوری در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مجاز شناخته می شود.

ماده ۱- یادگیری ترکیبی (Blended learning) یک راهبرد آموزشی با بهره گیری از روش های آموزش چهره به چهره (Face-to-Face) (حضوری) و آموزش الکترونیکی (e-learning) (غیرحضوری) است. استفاده از این راهکار آموزشی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) باید منطبق با مقررات زیر در یک "سامانه مدیریت یادگیری" (Learning Management System-LMS) استاندارد و مورد تایید طراحی و ارائه شوند.

ماده ۲- آموزش الکترونیکی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند صرفاً دروس نظری یا آن بخش از دروس که ماهیت عملی، کارگاهی یا آموزش در عرصه، کارآموزی و کارورزی را ندارند شامل شود. ارائه دروس معارف اسلامی به صورت آموزش ترکیبی یا الکترونیکی نیز در صورت تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی بلامانع است.

تبصره- آموزش بخش نظری دروس عملی به صورت الکترونیکی، تنها در صورت برگزاری دوره عملی درس به صورت حضوری، مجاز است.

ماده ۳- حداکثر ۶۰ درصد کل ساعات آموزش از هر درس نظری پایه یا تخصصی دارای شرایط لازم در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند به شکل الکترونیکی ارائه شود. بدیهی است ویژگی های محتوای درس، از جمله نیاز به محیط چندرسانه ای برای یادگیری بهتر، میزان تمرین و تکرار لازم برای یادگیری، و حجم مطالب نظری، در تصمیم گیری برای ارائه بخشی از محتوا به صورت الکترونیکی نقش تعیین کننده خواهد داشت.

تبصره- تا چهار هفدهم ساعات درسی هر درس نظری پایه و تخصصی می تواند صرفاً با مصوبه شورای آموزشی دانشکده ذیربط (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) به صورت الکترونیکی ارائه شود. چنانچه استاد مسئول درس متقاضی ارائه حجم بیشتری از درس به صورت الکترونیکی باشد، بایستی موضوع برای اجرا در هر نیمسال تحصیلی پس از تایید در شورای آموزشی دانشکده به تصویب شورای آموزشی دانشگاه برسد.

ماده ۴- دروس عمومی و یا پیش نیاز دانشگاهی به شرط مراعات سایر مواد این آیین نامه، و با تایید شورای آموزشی دانشگاه می تواند کاملاً به صورت الکترونیکی ارائه شود. در این صورت، حفظ ارتباط استاد و دانشجو در قالب تشکیل جلسات حضوری پرسش و پاسخ، تمرین و رفع اشکال برای این دروس (حداقل ۳۰ درصد ساعات یا یکبار در ماه) در طول نیمسال تحصیلی و با بهره گیری از امکانات و روشهای یادگیری الکترونیکی (e-learning) برای پاسخگویی به سوالات دانشجویان توسط مدرس درس الزامی است.

ماده ۵- عنوان، حجم، و محتوای دروس فوق در سامانه آموزش الکترونیکی باید مشخص، و متناسب با برنامه آموزشی مصوب دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) و منابع آزمونهای جامع باشد.

ماده ۶- لازم است شناسنامه یا طرح دروس نظری پایه و تخصصی - شامل: مقررات مربوط به درس و دانشجو، مسئول (طراح و مدرسین)، هدف ها، سرفصل، ساعات و بودجه بندی عناوین درس، راهنمای مطالعه، تکالیف، روش ارزیابی پیشرفت تحصیلی و آزمون(ها)- قبل از برگزاری درس به تصویب شورای آموزشی دانشکده برسد.

تبصره ۱- تعیین روند بررسی و تایید شناسنامه یا طرح دروس عمومی دوره پزشکی عمومی بر عهده دانشگاه علوم پزشکی مجازی کشور است.

تبصره ۲- به منظور پایش و ارزشیابی برنامه های ترکیبی، لازم است دانشگاهها در ابتدای هر سال تحصیلی فهرست و مشخصات دروس پایه و تخصصی که طبق مجوز شورای آموزشی دانشکده ارائه می گردد را جهت بررسی و تایید نهایی، به دبیرخانه شورای آموزشی ذیربط (شورای آموزش پزشکی عمومی، شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی یا شورای آموزش داروسازی و تخصصی، حسب مورد) اعلام نمایند.

ماده ۷- لازم است نام اعضای هیات علمی مسئول و پاسخگوی درس قبل از شروع نیمسال تحصیلی یا چرخش(های) مربوطه بر روی پایگاه اینترنتی دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اعلام شود.

ماده ۸- برنامه زمانی درس و آزمون(ها) قبل از شروع نیمسال تحصیلی یا چرخش(های) مربوطه باید بر روی پایگاه اینترنتی دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اعلام شود.

ماده ۹- برای اطمینان از انطباق هویت پاسخ دهنده به سوالات با هویت دانشجو لازم است آزمونهای پایانی و تجمعی (Summative) بصورت حضوری انجام گیرد.

ماده ۱۰- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در درس ترکیبی بر اساس میزان مشارکت در کلاسهای حضوری، فعالیت در سامانه آموزش الکترونیکی، انجام تکالیف و پروژه های درسی و نتایج امتحانات طول درس و پایانی درس خواهد بود و استاد هر درس مرجع اصلی ارزیابی دانشجو خواهد بود. تبصره- بهتر است هر درس ترکیبی حداقل یک تکلیف زماندار داشته باشد که دانشجویان در طول نیمسال تحصیلی آن را انجام داده و به استاد مربوطه تحویل دهند. شرح تکلیف دانشجویان و زمان ارائه آن بایستی در شناسنامه درس به روشنی ذکر شده باشد.

ماده ۱۱- لازم است در پایان هر نیمسال تحصیلی، برگزاری درس از نظر: قابلیت دستیابی، سرعت، محتوا، چگونگی آزمون، توسط گروه آموزشی مورد ارزیابی قرار گیرد و نتیجه آن بر روی پایگاه اینترنتی دانشکده اعلام گردد.

تبصره- پایش و تغییر دروس فوق در سامانه آموزش الکترونیکی باید متناسب با تغییرات قانونی در برنامه آموزشی مصوب، منابع آزمونهای جامع و بازخوردهای ارزیابی پایان هر درس انجام گیرد و بر روی پایگاه اینترنتی دانشکده اعلام گردد.

ماده ۱۲- فعالیت دانشجویان در دروس ترکیبی بایستی توسط استاد مربوطه و با رهگیری در سامانه آموزش الکترونیکی انجام گیرد.

ماده ۱۳- لازم است آموزش دروس ترکیبی حداقل یکبار در هر ۵ سال و حسب ضرورت مفاد تبصره ماده ۱۱ این آیین نامه توسط دانشکده مجری دوره مورد بازنگری قرار گیرد و متناسب با نیاز نظام سلامت، شرایط بومی، درخواستها و نتایج و بازخوردهای اجرایی بر اساس الگوهای جهانی ارتقاء کیفیت گسترش یابد.

تبصره ۱- در دانشگاههایی که دارای "سامانه مدیریت یادگیری" (Learning Management System) استاندارد و مورد تایید هستند اجرای آموزش مجازی در دوره های دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) می تواند توسط واحد مربوطه در دانشگاه انجام گیرد و گزارش ارزشیابی جهت اعتباربخشی به دبیرخانه شورای آموزشی ذیربط (شورای آموزش پزشکی عمومی، شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی یا شورای آموزش داروسازی و تخصصی، حسب مورد) ارسال گردد.

تبصره ۲- در صورت موافقت دانشکده کلیه عملیات مدیریت سامانه آموزش الکترونیکی، تولید محتوای الکترونیکی (مطابق مصوبات شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی)، و امور فنی و رایانه ای می تواند به یکی از واحدهای آموزش الکترونیکی (از راه دور)، دانشگاهها (مانند دانشکده های مجازی Virtual Schools، گروه آموزشی مجازی یا مراکز یادگیری الکترونیکی)، یا شرکت های دانش بنیان آموزشی مورد تایید واگذار شود. بدیهی است مسئولیت علمی و آموزشی مدرس، گروه آموزشی و دانشکده قابل واگذاری نیست.

ماده ۱۴- اعضای هیات علمی متقاضی استفاده از این آیین نامه لازم است حداقل دوره ICDL و یک کارگاه آموزش الکترونیکی را در مراکز معتبر و مورد تایید گذرانیده باشند.

ماده ۱۵- سایر مقررات مربوط به استانداردها، برنامه، آیین نامه و دستورالعملهای دوره های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) در آموزش دروس مربوطه جاری خواهند بود.

این آیین نامه در ۱۵ ماده، و ۸ تبصره در شصت و سومین جلسه شورایعالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۲/۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

